

اثر سطوح مختلف پودر بذر خارمریم بر فراسنجه‌های خونی جوجه‌های گوشتی

نسرین رشیدی^{۱*}، محمد بوجارپور^۲، مرتضی چاجی^۲ و علی آقایی^۳

۱ و ۲- به ترتیب دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام و اعضای هیئت علمی دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین

* نویسنده مسئول: نسرین رشیدی، Ns_rashidi@yahoo.com

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی اثر سطوح مختلف پودر بذر خارمریم بر برخی فراسنجه‌های خونی جوجه‌های گوشتی صورت پذیرفت. در این آزمایش تعداد ۲۴۰ قطعه جوجه گوشتی نژاد راس ۳۰۸ مورد استفاده قرار گرفت. آزمایش در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۵ تیمار و ۴ تکرار و در هر تکرار تعداد ۱۲ قطعه جوجه گوشتی و به مدت ۴۲ روز انجام شد. سطوح مورد استفاده پودر بذر خارمریم شامل: ۰/۵، ۱، ۱/۵ و ۲ درصد و جیره شاهد (فاقد پودر بذر خارمریم) بود. نتایج حاصله نشان داد که استفاده از پودر بذر خارمریم دارای اثرات معنی‌داری بر برخی فراسنجه‌های خونی جوجه‌های گوشتی می‌باشد ($P < 0/05$). به‌طوری‌که گروه آزمایشی شاهد دارای بیش‌ترین سطح کلسترول خون و گروه آزمایشی حاوی ۱/۵ درصد پودر بذر خارمریم کمترین سطح را دارا بودند. هم‌چنین گروه شاهد باعث بیش‌ترین سطح تری‌گلیسرید خون و گروه آزمایشی حاوی ۰/۵، ۱/۵ و ۲ درصد کمترین سطح را سبب گردید. علاوه بر آن گروه آزمایشی حاوی ۱/۵ و ۲ درصد پودر بذر خارمریم سبب بالاترین سطح HDL خون و گروه آزمایشی شاهد باعث پایین‌ترین سطح گردید. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که استفاده از سطوح مختلف پودر بذر خارمریم می‌تواند دارای اثرات معنی‌داری بر فراسنجه‌های خونی جوجه‌های گوشتی باشد.

واژگان کلیدی: جوجه گوشتی - خارمریم - فراسنجه‌های خونی.

مقدمه

در سال‌های اخیر استفاده از مواد افزودنی نظیر ترکیبات محرک رشد در تغذیه طیور متداول شده است. آنتی‌بیوتیک‌ها به عنوان محرک‌های رشد به طور وسیعی در تغذیه طیور به کار می‌روند و باعث بهبود عملکرد رشد و بازده خوراک می‌شوند (۲). ولی به علت ایجاد مقاومت عوامل بیماری‌زا به آنتی‌بیوتیک‌ها و تجمع باقیمانده‌های آنتی‌بیوتیکی در تولیدات دام و انتقال آن به انسان، نگرانی‌های عمده‌ای در ارتباط با استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها به وجود آمده است، به گونه‌ای که اکنون توصیه‌های زیادی در جهت عدم استفاده از آنتی‌بیوتیک‌های محرک رشد در بسیاری از کشورها می‌شود (۱۰). خارج شدن آنتی‌بیوتیک‌های محرک رشد از چرخه غذایی دام و طیور، رشد بهینه را کاهش می‌دهد. بنابراین برای به حداقل رساندن این کاهش رشد نیاز به استفاده از جایگزین‌هایی برای آنتی‌بیوتیک‌ها می‌باشد. از جمله این جایگزین‌ها می‌توان به اسیدهای آلی، پروبیوتیک‌ها، پری‌بیوتیک‌ها و گیاهان دارویی اشاره کرد (۶ و ۵). گزارش شده است استفاده از گیاهان دارویی و عصاره‌های آن‌ها بر ترکیب و فلور دستگاه گوارش جوجه‌های گوشتی اثر داشته، سیستم ایمنی را تقویت می‌کند، باعث کاهش کلسترول خون می‌شود و در نتیجه عملکرد جوجه‌های گوشتی را بهبود می‌بخشد (۴). در سال‌های اخیر تلاش‌های زیادی در جهت استفاده از گیاهان دارویی برای کاهش سطح کلسترول و تری‌گلیسرید خون صورت گرفته است. از جمله این گیاهان دارویی می‌توان به خارمریم اشاره کرد که دارای خواص درمانی بسیاری چون درمان سندروم کبد چرب، سیروز کبدی، ضد دیابت، ضد چربی خون، پیشگیری و درمان سختی رگ‌ها، ضد آب مروارید، ضد